

Latweefch u Awises.

Nr. 12.

Zettortdeena 22. Merzi.

1862.

Awischu-sinnas.

Nihga. 16ta Merzi muhsu zeen. General-gubernatera kungs ar eisenbahni nobrauzis us Pehterburgu.

Nihga. Jaw Novemberi ar fuggi un wehl pa semmes zellu garr Tauroggeom. Kënsbergu un Amburgu taggad nosuhtijuschi tafs leetas, ko no Iggauisemmes, Widsemmes un Kursemmes Londonë gribb rahdiht leelsa pasaules leetu rahdischanä. No wissadeem augleem, ar kurreem Nihgas un Rehweles ohstas andelejahs, nosuhtijuschi tafs wißlabbakahs sortes, prohti: kannepes, linnus un linnsehklas, wissadu labbibu, kohkus, tabbaku etc. wissadas vabrikos taifitas leetas, ir wissadas sortes putraimu, ko Dohbeles melderis Pelschekis taifisjies un ir Iggauu un Latweeschu pilnigu apgehrbu, tahdu, kahdu daschä nowadda pehz tehwu mohdes Latweeschu un Iggauu wehl taggad wolla. —

Nihga. Krigerla kungs, — kas uenehmee Nihga eetaisht leelo uhdens skunsti, zaur kureu wissos Nihgas nammös uhdens taps ewaddihts ta, ka jaw pehrnajä gadda laffitajeem effam istahstijuschi — wissas pee tam derrigas maschines, truhbas etc. jaw sagahdajis un pawaffarä sahks buhweht tafs waijadfigas ehkäs, un appalch pilsata eelahm sahks likt tafs truhbas, ar kurrehm uhdeni nammös ee-waddihs. Tapat arri darrihs ar tahn truhbahn, kas dedsinajamu gasu eelu un nammu lukturös ee-waddihs. — Leelais jaunais kumedinu nams irr appalch jumta un nu ar wissu spehku or to darbojahs wissu to sagahdah un taifisht, kas eelschpuffe pee lepnas igrasnoschanas un pee kumedinu rahdischanas waijaga. Taifa til stalti un gudri, ka pattefi buhs wehrts ee-eet un apluhkoht un kumedinus redseht, kad buhs gattaws. Ne finnu woi schinni gadda spehs to darbu beigt.

Rihgas dampkuggu-beedriba 1860 gadda rehkinumu ißluddina. 90 reises winnas fuggi pehrnajä gadda sawu zellu us Pehterburgu un atpakkat us Rihgu gahjuschi. 174 $\frac{1}{2}$ tuhfst. rubl. eenahluschi, 145 tuhfst. rubl. beedriba isdewuse. Tä tad nöpelni-juse 49 $\frac{1}{2}$ tuhfst. rubl. un ickatram beedrim 8 prezentes par sawu kapitalu warrejuuse doht. — To jaunu eisenbahnes zellu no Dinburgas garr Wilnu us Kaunem (no Kaunem us Wahzemmi zelsch gattaws) 15ta Merzi sahkuschi braukt. Taggad tikkai 3 reises par neddelu tur brauks, prohti svehtdeenä, ohtrdeenä un zettortdeena pulksten 6 $\frac{3}{4}$ no rihta. Tad nu no Nihgas lihds Wahzemmei pa eisenbahni ween jaw wart braukt.

Eistreikeru Keiseram nomirruschi 2 Generali, kas bijuschi stipri karra-wichti, prohi Schlikis un Windischgrehzs. Ar leelu gohdu tohs pawaddijschi us kappeem. — Keisereene arween wehl Benedigä sawas wesselbas labbad un Keisers daschfahrt turp eet fehrst. — Pee Italias rohbescheem Eistreikeru karra-spehls wairojahs un fakrahjahs, lai Italia ne dohma us neleetibu.

Italia. Jaunais Ministers Matazzis skaidri teizis, ka ar warzu Rohmai ne eeschoht wirsü. Zerrejobjt ar labbu scho leetu beigt. Ir Napoleons ne gribb ar warzu Pahwestu spreest Rohmu atdoht. Bet pasaule ne tizz, ka ar labbu scho leetu beig-schoht, jo Pahwests ne padohdahs un pehz sawa ammata arti ne warr tä dorriht, ka Italia gribb. Napoleons ne gribb, ka wissi biskopi no-eet Rohmä us leelu Kattolu sinodi un tadeht saweem augsteem bislapeem Sprantschu semme aisleddis us Rohmu eet. — Neapeles dalka atkal sahk dausitees un pofta darbus dorriht laupitaji un dumpineeki; fakka, ka pawaffarä Prantscha II. draugi atkal zelschotees ar wissu spehku. Ak kahda nelaimiga schi semme!

Amerika. Wehrgu-walstu Presidents usainina, lai ar wissu spehku sahk farroht un turretees

prett brahku walstum, jo ir schihs taggad zik spehdamas scho pohsta karru ahtri gribb nobeigt. Tad nu wehrgu-walstu spehks fakrahjees pee Potamakas leeluppes. Daschā weetā winnu karra-spehks tohp spaidihts, uswarrehts un aisdsihts. No Kolumbas pilfata iseijscht wissu scho pilfatu nodedsinajuschi, sai eenaidneeki to ne dabbu. Tāpat arri fadedsinajoht bohmwillas un tabaka magazines, ja no eenaidneeku rohlahm tahs ne spehj ieglahbt. Ak tawu pohsta karru! Turprettim Presidents Linkolns dohma us meeru, un padohmu isdevis tahdu: lai ihstas walstis, kas wehrgu buhshanu ne gribb, par wehrgeem, ko wehrgu walstu fungi par sawu naudu virkuschi, wiineem or laiku ismakha ar naudu ta, ka 30 gaddu saikā wissi wehrgi brihw laisti un patam tee fewim zittus strahdneekus warroht derreht un gahdaht, jo bes strahdneekeem schihs semmes jelle ne warroht palikt. Tā warreschoht paleekamu meeru faderreht. Bet dsird, ka par scho padohmu faunojahs un ne gribboht to klauscht.

Mejikā wehl tas pats, kas bijid. Sprantschi, Enlenderi un Spanjeri gaida valigu un leelaku spehku no mahjahm un taisahs tad dohtees us Mejikas leelo pilfatu. Turprettim atkal Mejikas walsts laudis sawu wezzu eenaidu un kareoschanu sawā starpā pavissam atmeltuschi un weenprahrti wissu sagahda, ka ar leelu spehku eenaidneekem warretu prettim turretees.

S—.

Wahzsemme. Gudri wihti aprehkinajuschi, ka par wissu pasauli zilweki runnajoht 3064 walldas, prohti: Ciropā 785, Afīā 937, Amerikā 276 un Amerikā 1164. — Sawadas tizzibas esjohht par wissu pasauli 1 tuhkf. Pa wissu pasauli esjohht 1 tuhkf. miljonu zilweku; no scheem mirstoht ikkatra gaddā 33 milj. 333 tuhkf. un 333, un ikkatri deenu 91 tuhkf. 324 un katru sekundu 1 zilwels. Dsimt dseminoht katra sekunde 20 zilweki. Apprezjeuschees zilweki dsihwo ilgaki, neka neprezjeti. No 1 tuhkf. zilwekeem tikkai 175 zilweki apprezzejotees. Kas pawassarā dseminoht, dsihwojoht jo ilgaki, neka tee ruddena behrni. No 10 tuhkf. zilwekeem tikkai 1 zilwels 100 gaddus fasneedsjohht. Zettora daska zilweku mirstoht preeskj 7ta godda, puse no wisseem zilwekeem preeskj 17ta godda,

E. F. S.

Ko pilfata pee kaupmannaa peezi gaddi dsihwodams esmu redsejis un dsirdejis no tahdeem, kas labbibu un fehklas pilfata wedd un pahrdohd.

Bee dascha irr leela netaisniba atrohdama, kas itt labbi no Deewa wahrdeem irr mahzijees un sinn, ko septitais bauflis pawehl. — Kad kweeschus (puhrus), jeb rudsus wedd isdoht, daschi tahdi gudrineekz: mahjās prohwi eeber zimda jeb kallitē, un tad bahsch few pee fahneem, sai labbi fasilstoht, tad buh schoht gruhta, kad fwehrs, un kad kaupmannis nu irr faderrejis un leek maisus isbeht, tad to fwarru wairs ne turr kā paprecksj irr bijis. Ak! nu irr leels strihdinsj or kaupmanni, kad winsch rehking pehz to derretu fwarru.

Zits meschu prohwi eeber zimda jeb nichsdangā, ar abbahm rohlahm stipri fabehrsch, leek kaupmannis noswehrt. Kad nu ne buhs gruhta prohwe, kad afni wissi nobehrsti; jo struppi graudi wairak eelsch fwarra ee-eet. Bet kad nu kaupmannis leek isbeht, un nemm ohtru reis prohwi spihkeri no katra maiisa, tad atrohnahs par peezi ir wairak mahzjinu weeglaki. Kad nu kaupmannis par lo neriktiq swarru gribb norehkinah, masak mafsaht, tad blauj pilla kafkā, ka ne watt ne isturreht. — Kad ausas wedd pahndoht, tad zits gudrineeks no walkara eemehrzoht leelā traufā un usleijoht uhdeni wirsū, sai labbi isbreestoht un tad wairak mehra isdohd. Ak, tawu negantu frabyschanu! — Linnufehklas atkal eemehrzoht stiprā fahrmā, pehz pahri stundahm fahrmu usleijoht, tad leekoht us dekki, sai isbreestoht; tad ar flohru behrschoht, lai spohschas isskattotees un jo pilnigaki graudi; tad atkal wairak mehra esjohht. Kad kungs prassa: ka jums tad tahdas mihkstas tahs sehklas? Tad tahdas ar gudream wahrdeem proht isrunnatees. Mihlo kungs! tahs jau no druwas sakas fistas. Ak, tawu gudru isrunnachanohs! — Zitti irr tahdi gudrineekz ar knappu mehru: kad mehro, tad zittā maiisa masak eeber, gribbedami, lai wiss par pilnu iseet, un zitta maiisa widdū tihri masa labbia eebehrta. Kad nu foigliu eet pee funga un teift, tas naw rikti, tad luhds un butscho, fobla mafsaht! Luhds lai es to grehka naudu tik panemu un kungs to nebucht ne

dabbatu finnaht. Bits man ta butschojis kameefhus, ka winna affa bahrda zaur fehku duhrabs zauri, un wehl fohlija naudas doht, lai tikkai paleekohit meerā un fungam to ne teizoht, bet lai teizoht, ka wissa labbiba effoht tahda pat bijuse, ka prohwe, un ka mehrs riktigs! — —

Brahli un mahfas eelsch ta Kunga! Dascham gan no jums finnams firds to mettihs preekschā, ka tas naw riktihi bijis un dasch arri dohmahs pee fewis: labbi, kad manni kaupmannis ne dabbuja finnaht, ka es ta esmu dorrijis. — Bet ko dohmajeet preeksch ta Kunga, kas muhsu dohmas jau no tahenes pasihst, un kas fakka Matt. 16 nod. 26 pant.

G. B.k...n.

Padohms.

Pawaffara jaw drihs klah, un mums waijadsehs afkal sawus laukus apstrahdaht. Sehjejs gan ee-kaifa fehku semme, bet augschana un isdohschana stahw Deewa rohla. Wisswairak dohmigi mehs sawus kartappelu laukus apstahdam, jo slimmiba jaw pa laikam kartappelus maita; ihpaschi isgahjuschā gaddā tee ne isdewahs. Kad Sprantschōs weens wihrs atraddis padohmu prett kartappelu fehrgu un darra to zaur Awisehm wisseem finnamu. Schis padohms irr tahds: Waijaga labbu dasku smalkas semmes ar akminu-ohglu-dahrwu fajault, un tad ar scho smalko semmi, kas ka puttekli isskattahs, kartappelu lauku $\frac{1}{3}$ zellu augsti pahrlafih, scho semmi ee-ort un ee-ezzeht, un tad kartappelus stahdiht, ka lihds schim. Pee tahdas strahdaschanas dahrws gandrihs nohk 8 (?) zellus dilli eelsch semmes. Spranzis, kas to padohmu dohd, jaw diwi gaddi ta prohwejis, un winnam eelsch teem diwjeem gaddeem neweens kartappelis ne effoht maiteajes. Turprettim tannis kartappelu laukos, kas turvat blakam stahwejuschi, bet ta ne effoht tappuschi kohpti, puse kartappetu bijuse slimmia.

J. R.

Swehru, lohpu un putnu wezzums.

Kahds Kalenderis raksta, ka effoht ruhpiji ismellejis schurp un turp, sawā dīmtenē un sweschumā, wezzus ut jaunus laikus, pee wezzem laudim un wezzas grahmatas, un tapehz to arri par pateebu turroht, kad wissus spreediumus lohpā paleekohit.

Winsch leezina: ka sahjis, wilks un suns kohti retti pahri par 20 gaddeem wezzi teekoht, bet lapfai kuhminai ar wissu žawu leelu gudribu un wiltibu jaw 14ta, ja dauds, tad 16ta gaddā waijagoht pasalei labbas deenas atdoht; kakkis 15 gaddus un wahwere 7 lihds 8 gaddus wezzi teekoht, un saklis arri sawā muhschā 7 reises jaunu gaddu dabbujohit sahkt, ja winnu gehgeris nenoschaujoht, un ja lapfai un puhzei par laupijumu ne teekoht. Kameelis karsta Alwika mahjodams aissneedsoht 200 gaddus. Clewants 400 gaddus dīshwojoht. Ka schis augustais rahtskungs tahdu leelu wezzumu aissneedsoht, par to wezzi stahsti slaidru leezibū dohd. — Alekanders kas Leelais effoht, kad Indijen lehnini Poru uswarrejis, kahdam jaw labbi wezzam elewantam aproksitu plahlti kakkā uskahris, un scho gohda sihmi wehl pehz 350 gaddeem vee kakkla effoht nessis. Kai nu tas buhtu job ne buhtu, tad tomehr schis augustais kungs aissneeds gan leelu wezzumu. — Sirgi, kad tee no zilvelu zeetsirdibas un winnu mantas kahribas ne teekoht fadsichti un nobendeti, tad 60 gaddus wezzi paleekohit, bet kad tee nu teekoht faskeeti, pee gruhtem darbeem nopusleti un pahrdslhti, tad tikkai retti kahds 25 lihds 30 gaddus warroht aissneeg. Arri kahds augusti mahzihts kungs Parasen pilsatā leezina, ka wallswehrs 1000 gaddus wezz paleekohit. Bet ka tee scho wezzumu ne warroht aissneeg, par to gahdajoht sweijneeki, kas katra gaddā us winnu sweiju dohdotees. — No putneem aissneedsoht ehrglis un krauklis wissleelako wezzumu. Wihnes pilsatā effoht ehrglis 104 gaddus wezz valizzis; jo finnams leeta, ka putneem, kas sawā wolkā ne dīshwo, winnu dīshwiba teek pa-ihfinata. Krauklis 100 gaddus un gulbji 360 gaddus wezzi teekoht, ja tee ahtraki scho pasauli ne atstahjoht. — Redi, zik gudras galwinas Culendereem un Sprantscheem!

B—mb—g.

Pellejums.

Ikkalrs lassitajis buhs jaw laikam vee wezzas mai-ses, pee wezza seera, woi pee zittas kahdas leetas, kas wisswairak mitra weetā stahwejusi, kur fawles starri winnu ne dabbuja argaismohit, fill-pellekus plekkus redsejis, kurrus par pellejumu fauz. Kad

nu juhs tohs plekkus apskattait, tad tee jums is-
rahdahs ka kahda fanta ahdinga, kurreu, ja ta leeta
glumma, warr noslauziht. Un tomehr brihnosee-
tees, kad stahstischu, zik brihnischkigs schis pelle-
jums. Ja zaur skunstigahm wairochanas glah-
sehm pellejumu apskatta, tad dauds zittads is-skat-
tahs. Kad tahdu leetu, us kurreas pellejums atroh-
dahs, appalsch wairochanas glahses leek, tad us
reis muhsu azzim parahdahs moss meschs ar lepneem
kohkeem, kurreem smalki zelmi, neskaitami farri un
paschä gallotnë fkaistakee ougli. Appalsch katra
kohzina stahw jauka fakka sahle us nelihdsenä sem-
mes, un us sahles stahw atkal raffas lahsites, itt
ka dimanta pehrlites. Masus kohlus reds augoht
un auglus gattawesoht; masee sehklas trauzini
lehz walkä un smalkais sehlas puttekis is-pleschahs
ka kahds miglas paddebess pahr masu meschinu. —
Arridsan schinni walstibä atrohdahs daschadi eedsh-
wotaji; tur lehka dauds masti swehri un leen dauds
raibi tahrpi. Sehksa no wehja teek dsichta un is-
kaisita pa wissu semmi. Kad nu wissas schahs
masas smalkas dallas ar azzim ween ne warr redseht,
dohma, ka pellejums pats no fewis bes kahdas
sehklas rohdahs. Tas nu arri sinnams, ka sehksa
ikreis us augligas semmes ne friht, bet tur arween
waijag flapjumam fkaht buht, ja gribb, lai pelle-
jums zellahs.

R. U.

Beidsamais wihsa bikkeris.

Sweedru kehnisch, Kohrlis XII., kas preefsch
140 gaddeem Sweedru semmi walija, sawas jau-
nas deenä miheleja wihsu dsert, un kahdu deenu,
kad tam galvina filta, sawai mahtei ruyjus wah-
dus pretti mehtajis, zaur ko schi-gauscham noskum-
mu si un raudajusi. Ohträ deenä, kad kehnisch
skaidrä prahtha ar sawu wezzu draugu un skohlmei-
steru runnajis, tas tam nejauschi stahstijs, ka sawu
paschu mahti walkar ta apbehdinajis. — Kehnisch
sawa drauga padohmu meerigi noslausijees, valikke
dohmigs. Pehz fullaini fause, lai puddeli lab-
baka wihsa atneffoht un weenu bikkeri arri.
Gullainis atness. Kehnisch peelei bikkeri pilnu,

oiseet ar to pee mahyes un fakka: „Man schehl, ka
juhs walkar apbehdinajis. Peedohdeet!“ Tohs wah-
dus runnajis, peelek bikkeri pee luhpahm un iedserr
wissu zauri, tad bikkeri nolizzis un us mahti gree-
sees runna: „Rang, maht’ mihsa, schis lai irr peh-
digais bikkeris wihsa, ko dserru manna dsh-
wibas laika;“ un skatt! bija wihs un wahrd. —
Now pehz arri wairs wihsa pee luhpahm peelizzis.

Scheit lai katri mahzibü nemmabs sawus kah-
rumus waldiht un ne fakka wis: „Kas warr no-
zeestees!“ — Zilwels lai paleek fungas par saweem
kahrumeem, un ne wis kahrumi par winnu!

G. F. S.

Ehrmiga schehlastiba.

Londones pilfati sawada funnu-schehloschanas-
beedriba. Etaisijuschi ihpaschä nammä trihs lee-
las istabas, kur wissus nowahrguschus funnus,
kas nesinnami, kam peederr, par celahm wasajahs,
leek eekshä un kohpj. Ihpaschi wihs katu rihtu
pahrstaiga wissas elas, tahdus funnus twaristi-
dami; un ihpats lohpu-ahrts katu deenu tohs sa-
fliimuschus un faut ka eewainotus ahste. Nu
teescham, kam na w kauna lohpu mohzibit,
tas lohpa gohdu peln; bet tahda schehlastiba
gan ehrmiga irr teizama. Tapehz arridsan zittas
Awijses scheem funnu beedreem padohmu dohd, lai
labbak eetaisa tahdas istabas, kur baddä mirsto-
schus zilwels glahbj. Rehksina, ka Londonë zaur
zaurim katu deenu jes mas weens zilwels zaur
baddu eijoht pohstā.”*) — e.

*) Tizzam, ka abbeem, wissuwatrat nesaimigem zilweleem,
bet ir nabbaa lohpineem schehligu firdi un valihdhgu rohku
buhs parahdiht. — S. 3.

Stahstisch.

Weenam kummedina namma waktneekam bij pa-
wehlehts, neweenu eelaist, eekam sawu speeki noleek.
„Zeenigs fungas, juhsu speeki!“ prassija waktneeks
kahdam fungam, kas abbas rohkas leshä turrejo.
„Mannu speeki! Man now nekahds!“ — Tas gau-
schi flikti! Tad jums ja-eet atnest.“ G. S.

A w i s c h u

B a s n i z a s

N r . 6.

peelikums.

s i n n a s.

1862.

J a u n a s s i n n a s .

Kursemme, Aisputtes aprinki, 1858tā gadā, kahdā pagastā, masā buhdinā, dīshwoja diwi laulati pahri, no kurreem weens pahris bij eelsch eenaida un nesaderribas neween paschi sawā starpā, bet aridsan ar zitteem; tad nu winni pehz schah-deem netikkuma darbeem un breesmigu lahstu wahr-deem, fewim breesmigu nahvi mantoja. Wihrs Merza mehnēsi no sudmallahm mahjās braukdams, ne wissai dīsikkā uppīte noslīhīzis, eelsch ka nebuht dohmojams, ka tur zilwels buhtu warrejis noslīhīkt, ja pats fewim ne buhtu gribbejis gallu darrīht. Lai nu gan eenaidā dīshwojuschi, tomehr fewina ar trim behrnieem gaudodami un waimanadami pehz tehwā melkejuschi, bet tikkai pehz pahri neddetu laimejāhs lihki minnetā uppīte atraft. — Ne ilgi pehz tam, gaddāhs schai atraitnei bruhtgans. Jaw diwi reises ussaukti, kahdā nakti ohtra wihra fewa tai buhdinā atmohstahs, dīsird, ka atraitne par durwim isgahjuſe, bet ajs durwim klausijuschi, ka patlabban winnaš sīhdams behrniſch fahzis raudaht. To wehl eeschehlođama nahkuſe atpakkal winnu aplūfīnāht. Kad meerīgs palizzis, gahjuſe atkal ohtru reis pa durwim ahra. Ohtrs pahris dohmojās, ka buhschoht pee bruhtgona nogahjuſe, ka jaw orri tahdi kahrumneeki darrā! Tā tad pahri stundu gāidijuschi winnu eenahkam, bet par welti! Behrniſch fahzis atkal raudaht un schee nu gahjuſchi melleht, bet atkal par welti. No rihta gaif-minai austoht wissas mallas ismeklejuschi nekur to ne atradduschi. Tikkai breesmigu leelu lehzeenu pehdas usgahjuſchi, ko itt neweens schigls wihrs ne buhtu spehjīs islehīkt, par smilſchu kahyu un masu ūneedīnu, us tahs pasčas uppes puſſi, un gandrīhs tanni pasčā weetā, kur winnaš wihrs noslīhīnājees tē arri schi fewi noslīhīnājees! — Nedseet, mihi drangi, kahds breesmigs spehīks greh-keem! **Al** kaut latrs luhgtu schēliga Deewa pa-

ligu, lai iktatra starpā rastohs meeriga dīshwo-ſchana un lai liktu wehrā tohs wahrdus, kas Dah wida dī. 143, pant. 7 un 8. **G. B.u...n.**

Schweizeri semme nomirre nesenn aplam baggats kohpmannis, Schießs wahrdā. No esfah-kuma bijis nabaga sehnīs, bet pehz deenās zaur Deewa ſwehtibū tik baggats palizzis, ka miljoneem baggats bijis. Bet winsch arri sawu mantu irr Deewam par gohdu un zilwekeem par labbū walka-jis, skohlas, basnizas un nabbagu nammus bagga-tigi apdahwinadams. Winsch irr darrījis pehz Kristus wahrdeem, kas mahza; Darrait fewim draugus no tahs netaisnas baggatibas, ka tee, kad jums nu peetrūhīkt, juhs ušnemmi muhſchigōs dīsh-wolkōs. (Luhk. 16, 9.) — — —

M i h l i a m m a t a b r a h l i , s k o h l m e i s t e r i , e h r g e l n e e k i u n F e s t e r i !

Woi esheet scho fakkamu wahrdū: „wezz skohl-meisters, jauns nabbags,” arri wehrā ūkkuschi un labbi apdohmajuschi? woi ne buhsim no dascha wezza skohlmeistera jaunu nabbagu redsejuschi? un ka tad tas gan or mumā buhs, kad buhsim wezzi palikkuschi un lohzelklischī ne ſpehs wairs to gruhfu deenos nastu un karstumu nest? Ar ko glahbsim fewi un tohs mihius ſawejus no truhkuma un badda behdahm? Taggad mehs wehl, til ne wissi, jauni un ūppri; woi tā allasch buhs? Trijeem woi tſchetrem gan tahda weetina irr, to ne warr ſeegt, kur kahds graffis atleek, ar ko wezzumā baddu un truhkumu aisdīſht; bet ko tad mehs tee ūmts zitti darrīsim — woi nu tad tik lihds ar naggeem ta deenīschla maiſite, jeb taggad jaw ar truhkuma behdahm jakaujahs?!

Muhſu dohmas tahdas: luhgīm, lai mumā no-wehl palihdībās-lahdi eetaſiht. Mettīsim latrs par 1 rub. f. ilgaddus eelschā un dohsim ūmestu nau-du, lai auglus pelna, tā ka pehz kahdeem gaddeem

lahdam wezzam, nespēhzigam flohlmeisteram, ehr-gelneekam, Lesteram, jeb ja lahd's zaar nahwi aiss-gahjis, (kas lahdē mettis) teem nabbaga bahrineem un atraitnei, wissleelatā nohtes laikā no famestas naudas augleem warretum palihdseht.

Nu, mihi ammata brahki! Kā buhs? muhsu pūfē jeb aprinkī irr wissi pilnā meerā us tam. Luhdsu, kam schis padohms patizzis un kas preeskī fewi un teem mihteem fawejem us tahdu wihsi gribbetu gahdaht, lai ne lawejahs mannim finnu doht; bet pastes nauda latram pascham ja-maksa. Ja buhs tik dauds beedru peeteikuschees, ka to leetu warram eefahkt, tad dabbuseet zaor Latv. Awijschm finnu kā wisslabbaki kriku: "padohmaht, nospreest un usrafscht, kas pee tahda labbuma der-rigs un waijadfigs." A. Breedis,*)

Gaiku dr. skohlm. un ehrgel. Kursemme

*) Juhsu vrabis, mihkais A. Br., irr labz un buhtu lohti te-zams, ja — bet ne tizzeet kad telschu — buhtu arri schi-leeta kā isdarama, kā juhs gan tizzeet. Jo sinneet: ir Kursemme angsti un semmi teefas lungi usrechmuschees tahdu valihdības-labdi fewim un fareem atlikuscheem peederrigeem, kad nomiristi, etaisibet, bet libbs schim wehl ne warrejuschi us-eet nekahdu ištī derrigu padohmu neds labbus tief-kumis, ka schi leetu warreiu kā etaisibet, lai tahdu valihdības-labde arri warr pastahweht un pateesti labbumu un pastigu doht. Ir dakteria lungiem wehl nam isdeweess fewim tahdu valihdības-labdi etaisibet, kaut gan ir schee irr qudri un mahziti deesgan. Vai Deews jums dohd jo gudru derriku padohmu useet. Mannim buhtu leels preets. S.

Taifnam dauds behdu, bet tas kungs to ispesti. Dahu. ds. 34, 20.

1848tā gaddā dsihwoja Wahzsemme nabbaga, bet deewabihjigs wehweris. No rihta isgahjis prett wakkaru vahrnahze mahjā, kur seewa un peegi behrnini ar preeku sagaidija. Kad eenahze istabā jaw diwi masakee behrnini fakrehre tehwu aiss lajhahm un trihs leelakee sauze preeka pilni: "Papinsch, papinsch mahjās!" un mahte laipnigi "labwak-faru" dewe. Bet neddelas pelau, ko pabrihke dab-bujis, ne wahrdū runnajohit nolikke us galda, un smaggi nopyhtees behrninus no sewis raidija. Seewa no naudas atgreesufoes usluhkoja wihra behdigu un bohlu gihmi. "Wihtin mihtais, kas tew kaisch?" isfauze seewa, "tu isflattees til behdu pilns! Ne tizzu, — tu tatschu ne —"

"Essi meeriga," teize wihrs zeeti, bet ar schehligu bolfi, "wezzais Deews wehl dsihwo! Pabrihka fungis manni, kā arri sawu strahdneelu treschu dalku no dorba atlaidis!" — "Schehligs Deews!" isfauze seewa, "tewi no darba atlaidi?! Tā tad ne dorba, ne maiseis? Ne warr buht! Preeskī 14 dee-nahm fungis tewi lohti slawaja un turklaht teize, lai zitti no tewim preeskīshimi nemmoht! Tas irr alga par 13 gaddu ustizzigu kalposchanu! Tas irr — — — — — " — "Ne grehko!" wihrs winnas runnu beidse. "Ulri pats ne prohtu, pawissam ne-isdibbinajama leeta! Kad atlaistu wahrdus isfauze, dohmaju: sawu wahrdū tatschu ne faulks, jo ne fenn tewi par wisseem labbako teize — us reis ir mannu wahrdū dīrdeju. Ko dohma, kā man ap firdi bij? Kad atzerrejohs, pabrihka fungam itt pasemmigi teizu, zif ilgi winnam kalpoju, ka ar mannu darbu meerā bijuschi, un prassiju, kahdas wainas dehl manni no darba atstumj un zittus, kas ne pussi tik ilgi kalpojuschi, paturoht. Tad manni stihwi usluhkoja un teize: "Pee tam paleek, preeskī jums man naw darba; nemmeet sawu nau-du, mehs wairs ne redsesimees." — Mahte fabke raudaht; leelakee behrni speedahs pee tehwa un raudsja winna affaras meerinah un masee raudqajalihds, ne sinnadami kapebz. Tatschu tehwā wal-dijahs, sinnadams un arri tizedams, ka matti wirs galwas skaititi. "Ne raudet tik dauds," beidscht meerinadams teize, "ka kad Deews debbesis ne buhtu; jo wakkari rihta-luhgschanā lassijam: "juhsu tehwā gan finna, kas jums irr waijaga, pirms

Rohka.

Zilveka rohku warr salihdsinah ar kehnina walsti. Starp teem peezeem pirksteem irr tas wid-dus pirksts kehninisch, itt kā Sauls galwu leelaks, nekā wissi zitti laudis. (1 Sam. 9, 2.) Apkahrt schi widdus pirksta, kā kehnina, stahw nu zitti pirksti, kā winna ministeri, rahtskungi, angsti mahziti un semmas kahrtas laudis. Preeskīpirksts irr tā sakkoht rentesmeisteris, kanzleris un sehgela pa-glabbatajs, tālabbad wihsch arri sehgela gredenu walka; tas sihme tohs mahzitus laudis. Ihlischkis irr warrens un stiprs, tas sihme to karra-spehku, Ohtros sahnōs blakkam kehninam, stahw selta pirksts, ar seltu un dahrgeem akmineem ispusch-kohts; schis sihme walsts muischneekus. Aiss schi selta pirkstu nu irr mosais pirkstinsch. Schis sihme semmus lautinus, kas gan mas teek zeeniti, bet to-mehr waijadfigi un nezeeschami irraid. Wissi schee peegi pirksti istaifa nu to walsti, prohtli duhri, kas enaidneekam lohti breefsmiga. B—mb—g.

juhs winnu luhdsat." (Matt. 6, 8. 25.) Tad us seewu teize: „Woi finni, seewin, kas wissuwaijadsigaks irr? Sahksam patesigaki Deewu luhgt, ka Winna mihlestiba jo karstaki muhsu firdis filditu; Deewa behrni gribbam un arri waijaga mums buht zaur tizzibü eeksch Jesu, tad warram wissas ruhpeschanas us Winnu mest, Winsch par mums gahdahs; gan tad wiss no schihm behdahm us labbu pahrwehrfees.“ Us wezzakeem behrneem teize: „Zerru, ka ir juhs wissas behdas atmettiseet! Kad jums mihtais Pestitais, winna wahrdi un Deewa luhgschanas tikkai laika kawellis bijis, tad Winsch taggad juhs nemm sawa pahrmahgi-schanā; tapehz luhdseet no firds to Kungu.“ —

Deenu pehz tam bija snewtdeena. Zaur scho Deewa luhgschanu, ka arween mehdse darriht, notilke jauna zerriba winnu masā mahjinā. Tehws par wehleja tam Kungam sawus zeffus un darrishanas, zerredams, Winsch gan wissu par labbu isschiks. Pirmdeenā agri isgahje us pilshata pee kahdeem kaupmanneem ns pabrikla kungeem darbu luhgtees; bet wakkarā pahrnahze bes darba mahjās. Neddela pagahje, bes kahdu masumu buhtu pelnijis, jo wissas mekleschanas un prassishanas bij welti. — Kahdu riht wehwera seewa nolliké suppi un diwi gabbalinus mases us galda un teize: „Taggad pawahu usluhkojat! jo naw ne grassis naudas nammā, ne kummoß mases plauktā, ne saujina mistu fuknā (kehki). Ja neko ne astahjam, tad malstike un wakkarinas ehstas.“ Leelakeem behrnineem tappe itt behdiga firds, un weens pehz ohtra teize: „Man wehl ne gribbahs ehst, es neko ne gribbu; bet lai mases Prizzinsch un Kristihne eh!“ Tad tehws meerigi teize: „Zik waijaga, gribbam ehst; irr labbaki, neko netizzibā issalkuscheem buht! Tai Kunga schehlastibai newa gals, bet ikrihtā jauna un winna brihnumi irr leeli.“ Wezzakee behrnini ehdamo-pahtrus noskaitija un arri maseem mahte schohs wahrdus „Abba, swehti“ teikuji, un wissi ehdaschi, tatschu wehl masums atlifke. Arri Deewa luhgschanu pehz ehshanas ne aismirfe, un nu wehweris kehre pehz zeppures, dewi seewai un behrneem „ar Deewu“ un teize: „Scho riht esmu pee kahda pabrikla kunga apstellehts, leekat wehrā, warribuht labbas finnas pahrnnessu!“ Tä teizis aissgahje un trihs behrnini dewahs us skohsu.

(Turplikam heigums.)

Pasaules padohms.

Bischkin sagt, melloht, peedsertees, naw grehks. Tä jauneklis pa zella eedams dohmoja: bischkin no zella ne buhs sliki. Winsch no zella nogreesehs un apmaldahs. Ohtru reis no zella nogreesehs un kluppe. Tä gahje treschu un zettortu reisu un purwi eestrigge. — Nu gudri padohma deweji! Kurra tad buhs ta reisa, kad jauneklis no zella nogreesees ne klups? Pasaulei naw naw nekahds labs padohms. Mums Deews dewis sawus bauslus, tē ihstais padohms. Un kas pehz scheem ne gribb dīshwoht, krittihs.

B—nn.

Gawenu - laikā.

1. Deews eedsemm eeksch mannahm meesohm, Man no grehkeem atraisht, Pestih man no gruh-tahm teesahm, Israut man no ugguns-leefmahm, Un man jaunu pahrtaisht.

2. Grehku-lahsti Winnu spaida, Manni lohsti Winnu grausch, Un ta firds eeksch breefahm waida, Ell un nahwe firdi baida, Tas man firdi laustin lausch.

3. Bij Tew tahdas gruhtas spaidas Bar man, semmes-tahryu, zeest? Behdu-leesmas, schausmas, waidas, Tricheschan' un elles-baidas; — Kas warr Tewi us to speest?

4. Itt nekas, ka mihlestiba Tew eeksch nah-wes-baigeem grond, Itt nekas, ka schehlastiba, Skairia, tihra schehlastiba, Ta man ka no jauna dsemd.

5. Atmohdes no grehku-fnaudas, Un no elles atraishts, Es noleeku bail un gaudas, Sirdei irr tik preeku-randas: Zaur Tew esmu ispestihts.

Grot.

Meld. Kahdā nu meerā.

1. Swehts, swehts, swehts muhscham Tas jehrs, kas nokauts Irr zeenigs gohdt nemt no tuhksotsch-tuhksotsch mehlehm!! Irr mehs libds sau-zam: Swehts uswarretajis! Tas lauwa no tahs jiltis Iya, Dahwida fakne!

2. Swehtais Kungs Jesu! Glahbejs muhs wahju! Lai tawa gruhta zeeshan' naw pee mums pa welti! Nahz mihtais Jesu! Amen, nahz drihs! Essi tu muhsu Deews un mahjo muhsu starpā!

J. B.

Buhpulu - svehtdeena.

1. Jesus zensch ar svehtahm waidahm, Jerusaleme,
pebz tew, Mekle tew ar farstahm gaidahm, Un ar mihs-
lestibas spaidahm, Welt tew schehligi vee few.

2. Saff, fur irr tas valmu - ohfchums, Winna
zeltu isgohdaht? Saff, fur irr tas frischu lohchums,
Un tas Osianna - spohchums, Un tas preecls, To sveiz-
zinaht? —

3. Kungs, man naw nefas, sa raudas, Kas no
mannas firds ispluhst; Atmohdees no grehlu - snaudas,
Waida munitineka gaudas, Un ta firds eelfsch fahyehm
luhst. —

4. Kas man firdi gremd eelfsch waidahm? Mannu
grehlu schanschlas! Kas man firdi chd ar baidahm
Un ar ruhtahm nahwes - gaidahm? Meijes — man-
nas affaras! —

5. Nemm tahs affru - meijas, Jesu, Leez pee Tawu
firdi tahs, ka man preecls no affrahm zellahs, Meern
firds no Tew esfmetahs: „Manni grehli peedohti!”
Grot.

Janna grahmata.

1860tā gaddā Tehrpata druskata un dabbujama pee
grahmatu pahredeweja Neyhera Jelgawā par 20 sap.

Vaſauſe

un

dauds no ta, kas vaſauſe atrohnams.

Par mahzibu un derriku laka - kawelli preefsch Latwee-
scheem. 5ta grahmatina. Ar 13 bildehm.

Wissas peeza s grahmatinas lohpā cefectas weenā
wahsā maſſa: 75 sap. f.

Eluddinashanas.

Puischi no lauseem, kas Jelgawā fooblā eet, war
dabbuh labbu lohrteli un apghdascham vee i. aschus-
kalleja **Knie**, Gedeika ziammā, vee tīrgus platscha
jaund Nr. 18.

Turvat arri tohp isdarrihts itt wiss, kas vee na-
schu - kalleja ammata peederr, un tohp trihti wiffadi
nashi, schekres n. n. n. 1

Pakkalu - un linnu - dsiju vahrdohschana **Kenge-**
ragga vabrihki no wissadeem nummureem un sortehm
preefsch argehrba, tihleem, maiseem u. t. j. pr. irr
Nihgā ūngu celā, teefcham prettim bekkerim Kall-
brenneram, fur pa nauma durwim ja - ee - eet, un
vahrdohschana irr appakſchejā tahschā pa labbu rohku
pee

R. John Hasserberg.

Lappmescha, Kaugera un Zelma muishas frohgs,
pederrigi vee Slohkas muishas, taps no Jurga dees-
nas schinni gaddā us renti isdohti. Tuvalas finnas
par to warr dabbuh täpat Slohkas, sa arri Pab-
basch u muishā.

Tai 29tā Merza deenā f. g. Aisteres
pastes frohgā noturrechts uhtrupi, fur wai-
rafholitajeem tiks vahrdohatas daschdascha-
das leetas, prohti: ſirgi, gohwis, aitas, ratti un
wissadas zittas leetas.

Strohku pagasta teefā, tai 6tā Merzi 1862.

(Nr. 24.)

(S. W.)

R. Gulbe, pag. wezz. †††

Dinter, teefas ſtrihw.

Nember tmuiſchā (Ringmundshof), kas vee
Nihgas - Dinburgas dſſelses - zella atrohnahs, tiks no
Zurjeem schinni gaddā us naudas - renti trihs frohgi
isdohti: prohti:

Keggunda frohgs, ar semini jeb arri bes tahs
paſchās;
ſchenkis vee dſſelses - zella, un
ſchenkis vee glascha - ſchkuhnā.

Klahtakas finnas warr dabbuh tee

Muſhas waldischanas.

— Augstaſt waldischanas wehlefchann tiks tai 27tā
Aprilis un 29tā Augustā ūngi un nahlamōs gaddos
Tirses pilſomniſchā ſirgis, lohpu - un krahmu - ſirgis
noturrechts.

3

Brīh w drīkēht.

No juhmallas - gubernements augſias waldischanas vuffes: Collegienrat G. Blaese, Censor. Jelgawā, tai 20tā Merzi 1862.